

ІНСТРУКЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТКА № 17
для проведення практичного заняття з навчальної дисципліни
ПАТОЛОГІЧНА ФІЗІОЛОГІЯ І ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН

Тема заняття. ПАТОЛОГОАНАТОМІЧНІ ЗМІНИ ПРИ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБАХ ТА МІКОЗАХ.

Місце проведення: аудиторія патанатомії

Тривалість заняття: 90хв

Мета проведення заняття: закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок по визначенню патологоанатомічних змін при інфекційних хворобах та мікозах за макропрепаратами.

Спонукаати здобувачів освіти до науково-пізнавальної діяльності та трудової активності. Виховувати повагу до майбутньої професії.

Матеріальне оснащення робочого місця: таблиці № 91-108, інструкційні картки, патологоанатомічний атлас, муляжі № 15-25, макропрепарати гр. №13, ілюстрації з галереї «Патологоанатомічні зміни при хворобах», мультимедійна презентація, ноутбук, телевізор.

Правила охорони праці:

1. Працювати в спецодязі.
2. Дотримуватись правил особистої гігієни.
3. З макропрепаратами працювати уважно, обережно, щоб не розбити скляний посуд і не поранити себе.
4. Після роботи макропрепарати зібрати і занести в патологоанатомічний музей.
5. Після роботи вимити і продезінфікувати руки.

Методичні вказівки щодо виконання і оформлення:

Здобувачі освіти повинні дотримуватись техніки безпеки при виконанні практичної роботи.

При вивченні макропрепаратів з паренхіматозних органів слід звернути увагу на величину, форму, консистенцію, забарвлення, поверхню розрізу органу чи тканини.

При вивченні макропрепаратів з трубчастих органів потрібно звернути увагу на їх форму, об'єм, вмістиме, якщо воно наявне, стан слизової оболонки, товщину стінки.

Зміст і послідовність виконання завдання:

Вивчити патологоанатомічні зміни при інфекційних хворобах та мікозах за макропрепаратами, малюнками, муляжами, патологоанатомічним атласом. Описати макропрепарати:

1. шкіра при бешисі свиней;
2. бородавчастий ендокардит;
3. ацинозна туберкульозна пневмонія;
4. плевра при туберкульозі;
5. лімфатичний вузол при туберкульозі;
6. кишечник при паратуберкульозі;
7. чумні бутони;
8. селезінка при чумі свиней;
9. вісп'яні ураження на вимені корови;
10. шлунок собаки при сказі;
11. афти на п'ятачку при ящури;
12. печінка курки при аспергільозі;
13. легені при аспергільозі;
14. внутрішні органи птиці при аспергільозі

ХІД ВИКОНАННЯ:

Здобувачі освіти вивчають патологоанатомічні зміни при інфекційних хворобах та мікозах, розглядаючи фотографії і малюнки в патологоанатомічному атласі. Вивчають патологоанатомічні зміни при інфекційних хворобах за макропрепаратами і описують їх:

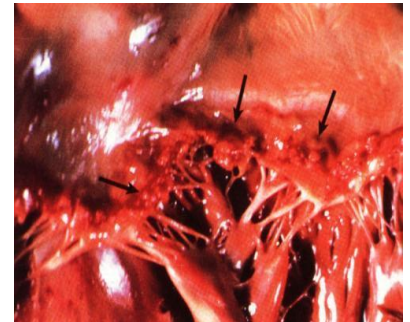
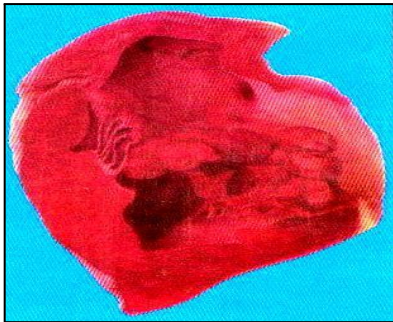
1. Макропрепарат. ШКІРА ПРИ БЕШИСІ СВИНЕЙ.

На шкірі під дією токсинів відбувається дистрофія нервових закінчень, стійке паралітичне розширення кровоносних судин з випотіванням серозного ексудату і діapedезом еритроцитів. На препараті множинні плями червоного кольору з фіолетовим відтінком. Плями різної форми: округлі, ромбовидні. Не ріко виступають над поверхнею шкіри. Іноді спостерігаються змертвілі ділянки шкіри.

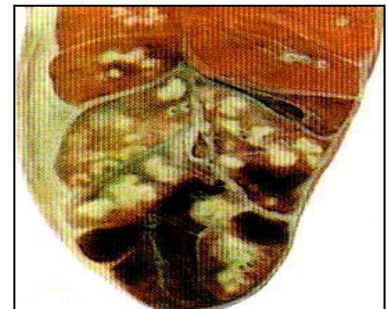
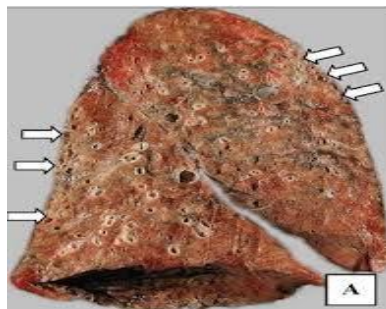
2. Макропрепарат. **БОРОДАВЧАСТИЙ ЕНДОКАРДИТ.**

На ендокарді вузлики утворені з тромботичної маси, що проросла сполучною тканиною. По формі вузлики нагадують головки цвітної капусти. Бородавчастий ендокардит виникає при хронічному перебігу бешихи свиней.

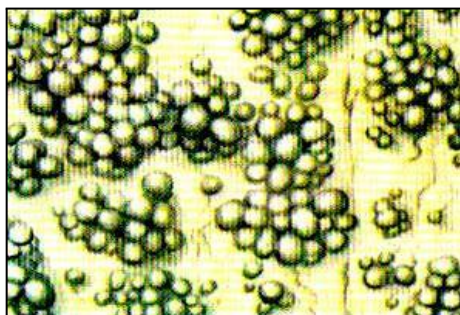
3. Макропрепарат. **АЦИНОЗНА ТУБЕРКУЛЬОЗНА ПНЕВМОНІЯ.**

Ацинозною туберкульозною пневмонією називають ураження, коли кожне туберкульозне вогнище займає один або кілька ацинусів. Макроскопічно ацинозні вогнища сіро-білого кольору, щільні, мають неправильну форму, нерівні краї. В центральній частині багатьох вогнищ знаходиться змертва суха сирниста маса. Сполучнотканинна капсула по периферії вогнища відсутня, між окремими вогнищами легенева тканина в стадії гіперемії, набряку чи серозного запалення.

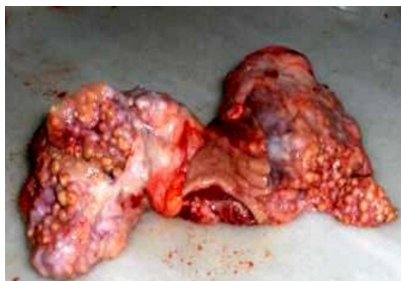
4. Макропрепарат. **ПЛЕВРА ПРИ ТУБЕРКУЛЬОЗІ.**

Дана форма туберкульозу називається **перлинною**, тому що туберкули виступають над серозною оболонкою і нагадують перлини. На плеврі різної величини жовтуваті або сіруваті туберкули з широкою основою. На розрізі в центрі виявляють суху крихкоподібну масу з крупинками вапна.

5. Макропрепарат. ЛІМФАТИЧНИЙ ВУЗОЛ ПРИ ТУБЕРКУЛЬОЗІ.

Лімфатичний вузол збільшений в об'ємі, щільної консистенції, горбистий. На розрізі вузла видимі різної форми і величини казеозні ділянки. Казеозна маса суха, крихка, містить крупинки вапна.

Заглоточний лимфатический узел 15-ти месячного телёнка.

Лимфатический узел на разрезе (туберкулезные узелки).

6. Макропрепарат. КИШЕЧНИК КОРОВИ ПРИ ПАРАТУБЕРКУЛЬОЗІ.

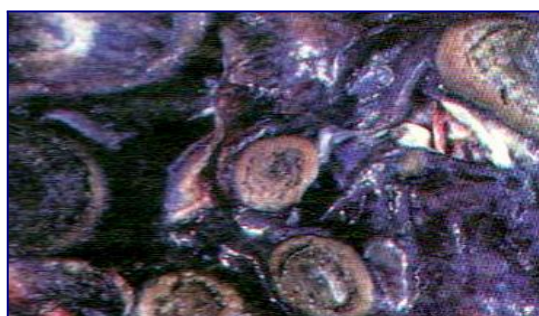
Стінка кишечника потовщена, слизова оболонка складчаста, схожа на каракульську шерсть чи звивини головного мозку. При розгладжуванні складчастість не зникає. На поверхні слизової оболонки сіруватий наліт густого в'язкого слизу.

7. Макропрепарат. ЧУМНІ БУТОНИ.

На світло-рожевому фоні слизової оболонки кишечника множинні точкові крововиливи. Крім того на слизовій оболонці нашарування сірувато-жовтого кольору, округлої форми, які виступають над поверхнею – «бутони».

«Бутони» утворені з фібрину, що відкладається в некротизованій слизовій оболонці на місці солітарного фолікула, тобто являють собою дифтеритичне запалення. «Чумні бутони» утворюються в товстому кишечнику при чумі свиней.

8. Макропрепарат. СЕЛЕЗІНКА ПРИ ЧУМІ СВИНЕЙ.

Селезінка не збільшена, по краях множинні геморагічні інфаркти. Вони округлої чи трикутної форми, в деяких місцях піднімаються над поверхнею селезінки. При геморагічних інфарктах змертва тканина пронизана еритроцитами, темного кольору.

9. Макропрепарат. ВІСП'ЯНІ УРАЖЕННЯ НА ВИМЕНІ КОРОВИ.

На шкірі вимені різні по величині вісп'яні ураження на останніх стадіях розвитку. У більшості капсул валикоподібні краї і запавша середина. Більшість кам'яних уражень покриті кірочками. Шкіра груба, складчаста, шорохувата.

10. Макропрепарат. ШЛУНОК СОБАКИ ПРИ СКАЗІ.

Зміни в шлунку м'ясоїдних хворих сказом, спостерігаються приблизно у 50% випадків. В більшості випадків при захворюванні на сказ, кормові маси в шлунку відсутні, але можна виявити неїстівні предмети: палки, гілки, ганчірки.

На препараті виражена складчастість шлунку, на складках геморагічні інфаркти. Під дією шлункового соку на їх місці можуть утворюватись виразки з темно-коричневим дном.

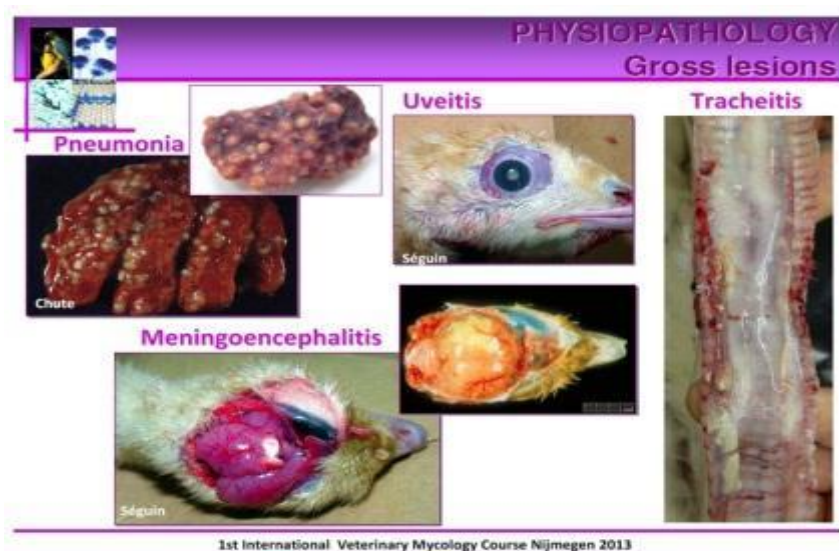
11. Макропрепарат. АФТИ НА П'ЯТАЧКУ ПРИ ЯЩУРІ.

На п'ятачку афти і ерозії різної величини і форми. Афти сірого кольору піднімаються над поверхнею оточуючої тканини, наповнені мутною рідиною. Ерозії, що утворились на місці розриву афт, частково покриті епітелієм. Дно ерозій яскраво червоного кольору, нерівне.

12. Макропрепарат. ПЕЧІНКА ПРИ АСПЕРГІЛЬОЗІ.

Печінка збільшена в об'ємі, має горбисту поверхню. В печінці відмічаються вогнища в діаметрі 0,5-0,8 мм з крихкоподібним вмістом, оточені пояском запальної тканини (перифокальне запалення). Печінка має щільну консистенцію.

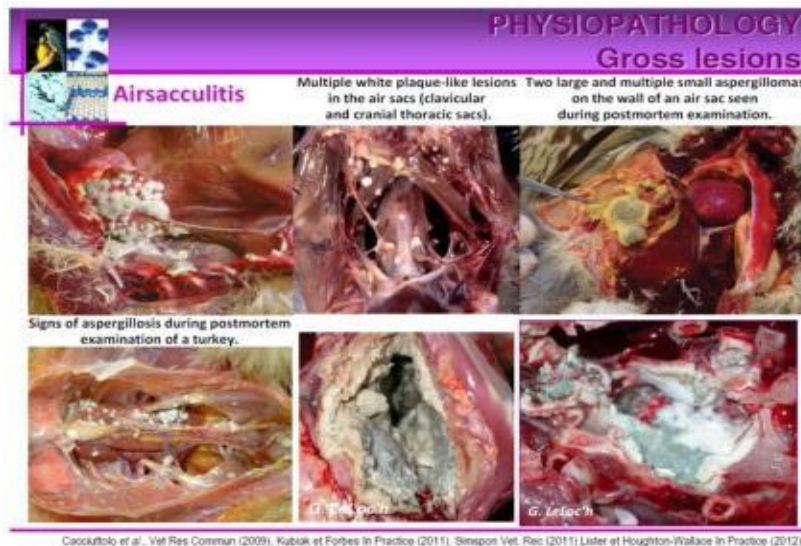
13.Макропрепарат. ЛЕГЕНІ ПРИ АСПЕРГІЛЬОЗІ.

Легені мають горбисту поверхню внаслідок утворення аспергільозних вузликів різної величини білого кольору, які розміщуються переважно в парабронхах. Центральна частина вузликів складається із змертвілої тканини просоченої фібринозним ексудатом.

14.Макропрепарат. ВНУТРІШНІ ОРГАНИ ПТИЦІ ПРИ АСПЕРГІЛЬОЗІ.

На плеврі і очеревині дифузні відклади, які утворені з фібрину забарвленого плісневим грибок в брудно-зелений колір.

Така ж маса знаходиться між органами грудно-черевної порожнини. В повітроносних мішках плісневі відклади брудно-зеленого кольору. Під ними запалена слизова оболонка.

Висновок: На практичному занятті вивчили патологоанатомічні зміни при інфекційних хворобах та мікозах за макропрепаратами.

Після виконання завдання здобувач освіти повинен:

ЗНАТИ	ВМІТИ
Патологоанатомічні зміни в органах і тканинах при інфекційних хворобах та мікозах.	Діагностувати інфекційні хвороби за патологоанатомічними змінами.

Захист практичних завдань. Перевірка зошитів.

1. Які є форми туберкульозу в легенях?
2. Що таке ацинозна форма туберкульозу легень?
3. Які ознаки перлинної форми туберкульозу?
4. Визначити ознаки туберкульозу на макропрепараті Печінка курки при туберкульозі.
5. Які зміни в товстому відділі кишечника при ускладненні чуми свиней сальмонельозом?
6. Охарактеризувати макропрепарат Вісп'яні ураження на вимені.
7. На макропрепараті визначити зміни в селезінці при чумі свиней.
8. Охарактеризувати макропрепарат Шкіра при бешисі свиней.
9. Охарактеризувати макропрепарат Кишечник при паратуберкульозі.
10. Які зміни можуть бути в шлунку собак при сказі?

Домашнє завдання:

Нальотов М.О. Патологічна фізіологія і патологічна анатомія сільськогосподарських тварин. - К.: Вища школа, 1978. - С. 290-332.
Мазуркевич А.Й., Урбанович П.П., Василик Н.С. Патологічна фізіологія і патологічна анатомія тварин. – В.: Нова книга, 2008. – С. 260-305.
Урбанович П.П., Потоцький М.К. Патологічна анатомія тварин. – К.: Ветінформ, 2008. – С. 539-822.
<https://sites.google.com/site/pathanatomyanimals/>

Інструкційно-технологічна карта розроблена викладачем

В.П. Омельченко